

T.C.
HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI
Ankara Vergi Dairesi Başkanlığı
Gelir Kanunları Usul Grup Müdürlüğü

Sayı : 27575268-105[236-2018-593]-58403

17.02.2021

Konu : Merkezi İtalya'da bulunan şirketin Türkiye şubesine verilen avukatlık hizmetinde vergilendirme ve belge düzeni

İlgide kayıtlı özelge talep formunuz ve eklerinin incelenmesinden;

- ... otoyolunun yapım işi kapsamındaki bir kısım ikincil işlere ilişkin olarak ana müteahhit ... ile merkezi İtalya'da bulunan ... arasında yapılan alt sözleşmeye konu işleri yapmak üzere Türkiye'de ... Türkiye Şubesinin kurulduğu,

- Alt sözleşmeye konu işlerin eksik ve kusurlu olduğu gerekçesi ile ana müteahhit ile ... arasında oluşan hukuki ihtilaflardan kaynaklanan davaların takibi için İtalya mukimi ...'nın tarafınıza vekalet verdiği,

- Söz konusu davaların, bahse konu alt sözleşme kapsamında, Türkiye'de ticaret siciline tescilli vergi mükellefi olan, ... Türkiye Şubesi tarafından yapılan işlere ilişkin olduğu, davaların Türkiye'de görüldüğü,

- Avukatlık hizmetinize ilişkin tahsilatlarınıza ait serbest meslek makbuzlarının (KDV ve GV Stopaj tutarlarına da yer verilerek) ... Türkiye Şubesi adına düzenlendiği, ... Türkiye Şubesi tarafından kendi kayıtlarına/hesaplarına alındığı, dava masrafları ve giderlerinin de ... Türkiye Şubesi yetkilisi tarafından karşılandığı, ayrıca bahse konu alt sözleşme kapsamında yapılan işlere ilişkin hakediş faturalarının ... Türkiye Şubesi tarafından düzenlendiği, yine mal ve hizmet alımlarına ilişkin faturaların da bu şube tarafından kayıtlarına alındığı

- ... Türkiye Şubesinin giderlerinin İtalya mukimi şirket tarafından karşılanması nedeniyle, serbest meslek makbuzlarına ilişkin ödemelerin (net tutar ve KDV'nin) İtalya mukimi ... tarafından ödendiği/gönderildiği, stopajların Türkiye Şubesi tarafından beyan edildiği ve ilgili vergi dairesine ödendiği

hususlarından bahisle, söz konusu avukatlık ücreti ödemelerinde serbest meslek makbuzunun kimin adına düzenleneceği ve stopaj uygulanıp uygulanmayacağı hususlarında Başkanlığımız görüşünün talep edildiği anlaşılmaktadır.

1- GELİR VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 65 inci maddesinin birinci fıkrasında, serbest meslek faaliyetlerinden doğan kazançların serbest meslek kazancı olduğu hükme bağlanmıştır.

Aynı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasında tevkifat yapmakla sorumlu olanlar sayılmış ve fıkranın (2) numaralı bendinde, serbest meslek ödemeleri üzerinden tevkifat yapılacağı hükme bağlanmıştır.

Ayrıca, tevkifat oranı 2009/14592 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile 18 inci madde kapsamına giren serbest meslek işleri dolayısıyla yapılan ödemelerde %17, diğerlerinde % 20 olarak belirlenmiştir.

Öte yandan, verilen avukatlık hizmetlerinin, Türkiye'de yürütülen bir yapım işinden kaynaklı olması, Türkiye'de verilmesi ve hizmetten Türkiye'de faydalanılması, söz konusu hizmetler karşılığı yapılan ödemelerin Türkiye'deki şubenin kayıtlarına alınması hususları birlikte değerlendirildiğinde, avukatlık hizmetlerinin İtalya mukimi merkez şirketin Türkiye Şubesine verildiği anlaşılmaktadır.

Buna göre, her ne kadar avukatlara yapılan ödemeler doğrudan yurt dışı ana merkez tarafından yapılırsa da hizmetin İtalya mukimi şirketin Türkiye Şubesine verildiği açık olup, avukatlık hizmeti karşılığı yapılan ödemelerden anılan şube tarafından, Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesi uyarınca %20 oranında gelir vergisi tevkifatı yapılması ve tevkif edilen vergilerin muhtasar beyannameyle beyan edilerek vergi dairesine ödenmesi gerekmektedir.

2- VERGİ USUL KANUNU YÖNÜNDEN

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 227 nci maddesinin birinci fıkrasında "*Bu Kanunda aksine hüküm olmadıkça bu Kanuna göre tutulan ve üçüncü şahıslarla olan münasebet ve muamelelere ait olan kayıtların tevsiki mecburidir.*" hükmü uyarınca, mükelleflerin mal teslimi, hizmet ifası ve diğer muameleler sebebiyle bir vesika düzenlenmesi benimsenmiş olup, söz konusu işlemlerin, esas itibarıyla, mezkûr Kanunun 229 ve müteakip maddelerinde yer alan belgelerden uygun olanı ile tevsik edilmesi gerekmektedir.

Ayrıca, aynı Kanunun 236 ncı maddesinde, serbest meslek erbabının mesleki faaliyetlerine ilişkin her türlü tahsilatı için iki nüsha serbest meslek makbuzu tanzim etmek ve bir nüshasını müşteriye vermek, müşterinin de bu makbuzu istemek ve almak mecburiyetinde olduğu hüküm altına alınmıştır.

Söz konusu düzenlemeden de anlaşılacağı üzere, serbest meslek makbuzu, serbest meslek faaliyetine ilişkin her türlü tahsilatı belgelendirmek için düzenlenmesi gereken bir belge olup, bu kapsamda avukatlık ücretinin tahsilinde de, tahsilatın yapıldığı anda müşteri adına serbest meslek makbuzu düzenlenmesi Kanunen zorunludur.

Buna göre, avukatlık hizmetinin İtalya mukimi şirketin Türkiye Şubesine verildiği anlaşıldığından, avukatlık vekalet ücretlerinin tarafınıza ödendiği anda söz konusu ödemeler için İtalya mukimi şirketin Türkiye Şubesi adına serbest meslek makbuzu düzenlemeniz gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.